

EESTI KEELE AINEKAVA 4. klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Emakeeleõpetuse peamine eesmärk on soodustada olulisi arengulisi muutusi õpilaste tunnetuslikus-kõnelises tegevuses. Tunnetustegevus ja kõne. Õpilase ajutegevus on täiustunud. Kasvab analüütilist taju ja kõnetegevust korraldava vasaku poolkera osakaal, mis võimaldab esemete, tegevuste ja sündmuste seni hägusaid mälukujutlusi suurema hulga tunnuste abil täpsemaks muuta. Lisaks kaemuslik-praktilisele mõtlemisele suunatakse last järjest enam kasutama kujundilist mõtlemist. Õpilase analüütilis-sünteesilise taju ja sellest kujunevate kujutluste areng eeldab õpetaja suunamisel toimuvat esemete tunnuste/omaduste, osade ning funktsioonide märkamist ja teadvustamist. Nendele toetudes saab arendada esemete, tegevuste, sündmuste jm rühmitamis-ning üldistamisoskust. Lihtsustatud õppe 3.-5.klassi õpilastel kasvab oluliselt kõne mõju käitumisele ja tunnetustegevusele (sh tegevuse reguleerimisele). Kõne abil ammutatakse varem omandatud teadmisi mälust sihipäraselt; luuakse rohkem uusi mõtestatud seoseid (sõnaühendite, tekstisidusate lausete mõistmine ja kasutamine); hangitakse uut teavet; suunatakse tunnetusprotsesse (tajumise suunamine, materjali seostamine mälus, mõtlemisoperatsioonide sooritamine); kommenteeritakse, kavandatakse ja kontrollitakse oma tegevust.

2. Õppeaine kirjeldus

Õpetamisel on tähelepanu keskmes häälimise ja võrdleva hääldamise oskuste arendamine. Eesmärgiks on, et õpilased suudaksid nimetatud operatsioone privaatkõnele ja sisekõnele toetudes sooritada, tempot kirjutamisega kohandada ja lugemisoskuse arenguks tõsta. Nimetatud operatsioonide sooritamise kiiruse tahtlik reguleerimine on otseselt seotud lugemistehnik aja õigekirja omandamisega. Häälimist ning võrdlevat hääldamist kasutatakse ühtlasi enesekontrollioskuse omandamiseks. Lugemisoskuse kujunemine sõltub veel olulisel määral õpilase jaoks tuttavate süntaktiliste konstruktsioonide esinemise sagedusest tekstis ning õpilase keeleüksuste tähenduse valdamise tasemest. Lugemistehnika arendamise eesmärgiks on jõuda sisult ja keeleliselt kohandatud tekstide ladusa lugemiseni või vähemalt selle piirini. Õpetaja suunab õpilasi tekste analüüsima sisu ja mõtte mõistmise seaduspärasusi arvestades. Vajalik on läbida analüüsi kõik etapid, igal etapil enamkasutatavad strateegiad ehk oskuste rühmad. Teksti esmasele lugemisele ja pedagoogi suunavatele kommentaaridele järgneb sündmuse puhul stseenide järjestuse, kirjelduse puhul

tunnuste ja omaduste valdkondade teadvustamine. Korduval lõikude kaupa lugemisel suunatakse õpilasi mõistma lausete tähendust ja lausetevahelisi seoseid, tuletama tekstis puuduvat teavet, märkama mõistmiseks olulisi keeleüksusi (sõnu, sõnaühendeid, osalauseid), kirjeldama tekkivaid kujutlusi. Tekstis orienteerumist arendavad valiklugemise ülesanded (esmlt lõikude ja seejärel kogu teksti ulatuses). Valiklugemise ülesanded kogu teksti ulatuses on suunatud lühikese sisukokkuvõtte ning ilukirjandusliku teksti puhul ka varjatud teabe sõnastamisele. Õpilaste väljendust on harilikult vaja täiendada ja konkretiseerida. Alustatakse teksti kohta küsimuste moodustamise ja kaaslastele esitamise õpetamist. Jutustamises eristatakse kahte valdkonda –tekstilähedane jutustamine (vahendatud tekstiloome) ja jutustamine oma kogemusest. Praktilise grammatika õppimise peamised eesmärgid on tuumlause mallide hulga laiendamine; muutevormide kasutamine eri lausemallides ja mitmes tähenduses; tuumlausete ühendamine ja sisestamine, et mõista ja moodustada koondlauseid, laiendatud lihtlauseid ning lihtsamate seostega kaheosalisi liitlauseid.

3. Õppesisu

Suhtlemine ja suuline väljendusoskus. Kuulamine ja jälgimine. Tähelepanu keskendamine selgituse andmise või töövõtte sooritamise ajaks. Kaasõpilaste tegevuse jälgimine ja nende abistamine. 2–3-osalise suulise ja kirjaliku korralduse täitmine õpetaja suunamisel. Suhtlemine koostegevuses kaasõpilastega: koostegevuse vastastikune reguleerimine (teade-teade dialoog), selle oskuse rakendamine õppesituatsioonides. Kokkuvõtte tegemine ühistegevusest (mina ja teised; eesmärk, tingimused, tegevus ja tulemus; mõju teistele ja endale). Kollektiivse kogemuse põhjal ühise jutukese koostamine. Samateemaliste erineva sisuga jutukeste koostamine (huvitegevus, kodutee jne). Jutukese koostamine kogemuste, olu-ning tegevuspiltide, pildiseeria ja skemaatilise kava põhjal (6–7 lauset). Tunnetustegevuse arendamine. Kuni kolme objekti kirjeldamine nende võrdlemise põhjal (esmlt esitatud plaani järgi, hiljem üleminekuga iseseisvale kirjeldamisele). Esemehüma kirjeldamine, objektide ühiste omaduste rõhutamine. Esemehüma/vastandamine kahele teisele esemele või kujundile (erinevate tunnuste alusel). Loodusobjektide ja esemete-nähtuste võrdlemine, rühmitamine erinevate rühmitusaluste järgi, rühmade nimetamine; aja-, põhjus-ning eesmärgisuhete praktiline eristamine. Sündmuste ja tegevusaktide samaaegsus ja järjestamine. Matemaatikas ja tööõpetuses kasutatavate mõõtühikute tundmine ja mõõtmistulemuste sõnastamine. Kontrolli- ja enesekontrollivõtete tegemine tuttavates tegevustes. Lause ja sõnavara.

Lihtlause. Kuni 6 sõnalise lihtlause moodustamine baaslausetest (ühendamine, sisestamine), eelnevalt koostatud sõnaühenditest (teigusõna ja nimisõna laiendid). Lause laiendamine ja lühendamine. Kahe või enama lause moodustamine pikemast lausest. Laiendatud lihtlause (4–5 sõna), koondlause ja sihitisosalause kasutamine. Sõnavormid. Nimisõnade kasutamine sõnaühendis ja lauses. Lauses väljendatavate suhete mõistmine, nende adekvaatne väljendamine nimisõnaga: atributiivsed suhted (tunnused, kuulumus, osa tervikust), kohasuhted, abinõu-, kaasolu- ja ilmaolusuhed, ajasuhted; lõpetatud ja lõpetamata tegevus, hulk ja mõõt, (millegi) valdaja, seisund. Sõnavormide leidmine sõnaühendist ja lausest funktsioonide kaupa. Sõnavormi moodustamine kaasteksti toel, skeemi ja tähenduse järgi, sobitamine sõnaühendiks, kasutamine lauses. Küsimuste esitamine (valik) sõnavormile. Ainsuses ja mitmuses olevate sõnavormide tähenduslik-vormiline analüüs. Tagasõnade (koha- ja ajasuhted) ja abimäärsõnade mõistmine ning praktiline kasutamine (muutevorm koos tagasõnaga). Nimisõna algvorm ja küsimused (kes?, mis?), algvormi moodustamine sõnaühendi see on abil. Murdesõnade ja keelenormile vastavate sõnade (pudru –puder) eristamine. Sõna tüvi. Sõnavormi põhi- ja lisatähendus, neid väljendavad sõnaosad (sõnatüvi, -lõpp). Ainsuse tüvi, tüvevormi küsimused, tüve moodustamine skeemi kasutades ja täiendi uue abil. Tüve leidmine ühe ja sama sõna eri vormidest. Mitmuse tüvi, selle moodustamine skeemi abil, mitmuse tunnused, mitmuse vormide analüüs ja moodustamine. Mitmuse vormis olevate sõnade põhi- ja lisatähendused (leksikaalne tähendus, arv, käändevormi grammatiline tähendus). Esemete/olendite ja nende osade nimetused; esemete, esemepiltide, nimede ja nimetuste eristamine. Sünonüümide ja homonüümide mõistmine kontekstis. Suur ja väike algustäht nimedes ja nimetustes. Omadust Esemete/olendite tunnused ja omadused ning neid väljendavad sõnad. Sünonüümide ja antonüümide mõistmine ja kasutamine kontekstis. Omadussõna nimisõna laiendina: sõnaühendi moodustamine omadus- ja nimisõna sobitades, tekkinud sõnaühendi sobitamine teigusõnaga, lihtlausete laiendamine moodustatud sõnaühendite abil. Esemete/olendite tegevused ja seisundid kui tunnused, nende väljendamine sõnadega. Tegusõna oleviku ja lihtmineviku pöördevormide mõistmine/kasutamine ja teadlik moodustamine. Sarnaste tegevuste/seisundite väljendamine lähedase tähendusega kandvate sõnade abil. Tegusõna eitavate vormide mõistmine ja kasutamine. Eitava kõne muutmine jaatavaks ja vastupidi. Tegusõna laiendamine õpitud käändevormidega. kse-oleviku vormide mõistmine ja kasutamine lauses. Abimäärsõnade (alla, üles, vahele, eemale jne) mõistmine koos teigusõnaga. Ühendteigusõna kasutamine lauses. Sõnade rühmitamine küsimuste abil (kes? mis?; mida teeb? mida tegi? jne; missugune?). Sõnade semantilise seose mõistmine lauses ja selle eristamine sõnavormi kontekstivälisest tähendusest. Süntaksiküsimuse (jooksis põllule-jooksis kuhu?) ja morfoloogiaküsimuse (jooksis –mida

tegi?, põllule –millele?) eristamine. Arvsõna muutevormide mõistmine ja kasutamine kaastekstis (100 piires). Arvsõna käsitlemise seostamine matemaatika õppesisuga. Sõnade seosed lauses. Tegijat väljendava sõna (alus) ja tegevust väljendava sõna (öeldis) leidmine, nende graafiline tähistamine lauses, küsimuste esitamine aluse ja öeldise kohta. Aluse ja öeldise laiendid (täpsustavad sõnad) lauses. Põhisõna ja laiendite graafiline tähistamine. Öeldise vormi sõltumine alusest (nimisõnadest ja isikulistest asesõnadest). Lugemine ja kirjutamine. Veaohklikud häälikud sõnas, veaohklike lihthäälikute pikkuse muutmine ja määramine; suluta kaashäälikute ühendi ja kaksiktäishääliku praktiline äratundmine. Raskusaste: 1–4-silbilised sõnad; käsitlemine häälikurühmade või veaohklike häälikute kaupa (veaohklike häälikute rühm); harjutused analüüsi automatiseerimiseks. Uue teksti lugemine. Õpetaja esmase lugemise jälgimine raamatust. Lausete lugeminehäälega valdavalt sõnade kaupa, pikemad sõnad kõnetaktide, lühemad sõnapaaride kaupa (vajadusel toetumine graafilistele orientiiridele). Lugemise harjutamine Teksti korduv lugemine ülesandega (vahelduvalt kooris ja üksi). Ladususe ja ilmekuse harjutamine (orientiiridele ja kirjavahemärkidele toetudes; intonatsiooni ja loogilise rõhu valimine ning muutmine sõltuvalt lause tähendusest). Varem häälega loetud teksti vaikne (sosinal) ülesandega lugemine. Õpitud teksti lugemine sõnade või süntagmade kaupa: lauses leiduva uue teabe rõhutamine, lauselõpu intonatsiooni kasutamine, kirjavahemärkide arvestamine. Sõnavaratöö. Taustteadmiste aktiveerimine, sõnade ja sõnaühendite selgitamine enne teksti lugemist. Sõnade tähenduse täpsustamine kaastekstist lähtuvalt. 3–4 sõna aktiveerimine teksti analüüsidest ja taastades. Teksti korduv lugemine ja analüüs. Lause tähenduse ja lausetevahelise seose mõistmine. Puuduva teabe ja põhjus-tagajärg seoste tuletamine ühisvestluses; küsimustele miks?, milleks? vastamine. Dialogi analüüs. Dialogis osaleja repliigi eesmärkide ja strateegiate suunatud analüüs. Otsekõne ja saatelause leidmine tekstist, otsekõne väljendamine kaudselt sihtisosalause abil (koos isikuliste asesõnade asendamisega). Valiklugemine. Tegelasi või sündmusi iseloomustavate sõnade (lausete) leidmine-lugemine; tekstilõikude (sh looduskirjelduste) leidmine tähenduse järgi. Küsimustele ja korraldustele originaalteksti lause(te)/ osalause(te)/ sõnaühendi(te)/sõna(de)ga vastamine. Ülesannete sõnastamisel lähtutakse kõikidest mõistmisstrateegiatest (rõhuasetus on puuduva teabe tuletamisel). Teksti jaotamine lõikudeks. Teksti jaotamine lõikudeks, lõikude kokkuvõtlik sõnastamine (pealkirjastamine) jutustava lausega (õpetaja juhendamisel). Küsimuste esitamine kaaslastele. Teksti kohta käivate küsimuste esitamine üksteisele (kus?, missugune?, millal?). Tegelaste käitumise analüüs. Tegude ja käitumisaktide hindamine ühisvestluses (emotsionaalne ja intellektuaalne hinnang), hinnangu seostamine õpilaste käitumisega. Teksti peamõte. Teksti juhtlause leidmine ja/või teksti peamõtte ning allteksti valimine, peamõtte tuletamine ja sõnastamine

ühisvestluses. Tekstilähedase jutustamise harjutamine: piltide, tugilausete, -sõnaühendite ja -sõnade abil. Teksti taastamine. Deformeeritud teksti taastamine. Tekstilähedase valikjutustamise õppimine (abivahenditeks pildid, tugilaused, sh algus- ja lõpulaused, sõnaühendid). Teksti jutustamine ahelana. Kirjutamine. Ärakiri. Kirjutamine sõnapaaride ja pikemate sõnade kaupa. Kaasõpilaste tekstide lugemine. Järelkontroll.. Õigekiri Sõnade ja lausete kirjutamine pärast individuaalset analüüsi: lünkharjutused, sobitusharjutused, harjutavad etteütlused. Kirjutatu õigsuse kontrollimine: lugemine vastavalt kirja pildile, skeemide valimine, vigade parandamine. Poolitamine: harjutamine skeemide ja analoogia abil. Käändelõppude ja mitmuse tunnuste õigekiri (skeemide abil). K, p, t s-i ja h kõrval. Tähemoonutuste äratundmine ja parandamine, täheseoste harjutamine, vihikute vormistamine. Kirjakiiruse harjutamine. Keeleteadmised ja –oskused. Sõnade praktiline eristamine esemetest (olenditest), piltidest, esemete (olendite) tunnustest, tegevustest ja seisunditest. Sõnade praktiline rühmitamine küsimuste abil (kes?, mis?, missugune?, mida teeb?). Morfoloogia- ja süntaksiküsimuse praktiline eristamine. Morfoloogia- ja süntaksiküsimuse esitamine: valimine, sobitamine, üleminek iseseisvale esitamisele. Alus ja öeldis (lihtsamad juhud), sõnade seos alus- ja öeldisrühmas (süntaksiküsimuste esitamine). Käändsõna algvorm, käändsõna muutevormid; ainsuse ja mitmuse tüvi, tunnused ja lõpud: sõnavormide äratundmine, muutmine ja moodustamine ning analüüsimine skeemide abil. Käändevormi põhi- ja lisatähendus (leksikaalne ja grammatiline tähendus), sõnavormi rakendamine tähendusest sõltuvalt.

4. Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Õpilasi hinnatakse Valga Põhikooli hindamisjuhendi järgi. Hindamise vormidena kasutatakse õppimist toetavat väljundipõhist ja kokkuvõtvat hindamist.

Õppeaine: Eesti keel, LÕK 4. klass, 8 tundi nädalas, kokku 280 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusel (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitusel lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitusel hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
Lause ja sõnavara 140 tundi 1. Häälikud ja tähed 2. Veahtlikud häälikud 3. Täishäälik ja suluta kaashäälik veahtlike häälikutena	Muudab ja määrab graafilistele orientiiridele toetudes veahtlike häälikute pikkust üksikhäälikutest koosnevates valdavalt 3-silbilistes sõnades ja õpitu ulatuses häälikuühendiga sõnades.	Meetodid: K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine. Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.	Üldpädevused (8): Kultuuri ja väärtus-, sotsiaalne ja kodaniku-, enesemääratlus-, õpisuhtlus-, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane ettevõtlikkus- ning digipädevus	Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.

4. Kaksiktäishäälikud		I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.	Valdkonnapädevused:	Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.
5. Sõnade poolitamine	Mõistab ja koostab kuni 6 sõnalist lihtlauset; laiendab lihtlauset		õpipädevus: kuulamis-	
6. Ese, olend ja sõna	skeemide ja süntaksiküsimuste abil; kasutab laiendatud lihtlauset	Meetodid:	ja lugemisoskus, eri	
7. Sõna ja küsimus	ja sihitisosalauset;	K:tahvlile, vihikusse ja	liiki tekstide	Enese- ja kaaslaste
8. Alus ja öeldis		õpilaspäevikusse kirjutamine.	mõistmine, fakti ja	hindamine vastava
9. Sõna algvorm	Oskab moodustada nimisõna	Etteütlemise järgi sõnade ja lausete	arvamuse eristamine,	hindamis-mudeli järgi.
10. Sõna tüvi	algvormi;	kirjutamine.	eri allikatest teabe	
11. Tüvevormis sõna kasutamine sõnaühendites ja lausetes	eristab nime ja nimetust; oskab kontekstis kasutada sünonüüme ja homonüüme;	Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.	hankimine ja selle	Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:
12. Ainsuse osastava käände vormide mõistmine ja kasutamine	Leiab lihtsamast lausekonstruktsioonist tegijat ja tegevust väljendava sõna;	Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.	kriitiline kasutamine,	
13. Mitmuse tüvi	oskab skeemi abil moodustada sõna ainsuse ja mitmuse tüve;	I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.	eri liiki tekstide	Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.
14. Ainsuse osastava ja mitmuse nimetava käände moodustada	oskab skeemide abil analüüsida ja moodustada käändevorme;	Meetodid:	koostamine ning oma arvamuse	
		K:tahvlile, vihikusse ja	kujundamine ja	
		õpilaspäevikusse kirjutamine.	sõnastamine;	
			funktsionaalne	
			lugemisoskus, suuline	
			ja kirjalik	
			väljendusoskus,	
			tekstiloome	
			Läbivad teemad	
				Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.

<p>vormide mõistmine ja kasutamine</p> <p>15. Mitmuse tunnus (moodustamine, tunnuse valik ja õigekiri skeemi järgi)</p> <p>16. Kohasuhteid väljendavad sõnavormid</p> <p>Kus? (milles? millel?)</p> <p>Kuhu? (millesse? millele?)</p> <p>Kust? (millest? millelt?)</p> <p>Kui kaugele? (kelleni? milleni?)</p> <p>17. Kohasuhteid väljendavad tagasõnad</p> <p>18. Ajasuhteid väljendavad sõnavormid, vastavad</p>	<p>rakendab (abiga) sõnaühendis ja lauses käändevorme õpitud funktsioonides; osaleb ühistegevuse ajal üksteise tegevust reguleerivas dialoogis; võrdleb ja kirjeldab esemeid rühmas (kuni 3 objekti); oskab kontekstis kasutada sünonüüme ja antonüüme; oskab laiendada nimisõna omadussõna abil;</p>	<p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p>	<p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>"Väärtused ja kõlblus" (lugemispalad, ilukirjandus, analüüs, arutelu, rollimängud, dramatiseeringud)</p> <p>„Tervis ja ohutus“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>„Kultuuriline identiteet“ ((ette)lugemispalad, arutelud, rahvaluule, luuletused, muinasjutud, ajakirjandus,</p>	<p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	---	--	---	--

<p>käänded ja morfoloogiaküsimused</p> <p>Millal?(millel?)</p> <p>Mis ajani? (milleni?)</p> <p>Mis ajast? (millest?)</p> <p>Kui kauaks?(milleks?)</p> <p>Mis ajaks?(milleks?)</p> <p>19. Ajasuhteid väljendavad tagasõnad</p> <p>20. Sõnavormid, mis väljendavad, kellele või millele midagi tehakse või antakse</p> <p>21. Kuuluvust väljendavad sõnavormid</p> <p>22. Sõnavormid, mis väljendavad, kellelt midagi saadakse</p>	<p>oskab kasutada arvsõna muutevorme 100 piires</p>	<p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ärakiri tahvilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p>	<p>rahvaluulega tutvumine, teatrietenduste külastus)</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (teemakohased tekstid, koostöö, rollimängud, arutelu, loovtöö)</p> <p>„Teabekeskond“ (meedia kasutus, visuaalse teksti analüüs, teabe ja õppetekstid, internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p>
--	---	---	--	---

23. Sõnavormid, mis väljendavad kellega koos midagi tehakse	oskab leida tekstist tegusõna, seda pöörata; teeb vahet oleviku ja lihtmineviku vormidel;	Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ära kiri tahvlilt, õpikust.	tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud,	Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades
24. Sõnavormid, mis väljendavad millega tehakse		I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.	dramatiseering, suuline väljendusoskus,	numbrilist või sõnalist hinnangut.
25. Sõnavormid, mis väljendavad kelleta või milleta midagi tehakse		Meetodid:	loomekonkurssidel esinemine)	Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.
26. Sõnavormid, mis väljendavad kelleks keegi sai või saab		K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.	Teised ained: matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab tabelit, diagrammi, vastab küsimustele)	Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.
27. Sõnavormid, mis väljendavad milleks miski muutub		Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ära kiri tahvlilt, õpikust.	muusikaõpetus (avaldata arvamust kuuldu kohta, jutustab läbielatud sündmusest, esitab lauluteksti	Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:
28. Sõnavormid, mis väljendavad kellena või millena ollakse või töötatakse		I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.		Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades
29. Arvsõna				

30. Tegevust ja seisundit väljendavad sõnad		Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste	peast, vastab küsimustele)	numbrilist või sõnalist hinnangut.
31. Otsekõne. Ütluse muutmine kaudseks.	oskab leida tekstist otsekõne ja saatlause;	moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine,	loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi, avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu, loetu kohta, loeb ja mõistab kaarti)	Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.
32. Õigekiri Sõnade ja lausete kirjutamine pärast individuaalset analüüsi: lünkharjutused, sobitusharjutused, harjutavad etteütlused.	sooritab ära kirja sõnahaaval; kasutab suunamisel õigekirja kontrollimise võtteid; kirjutab õigesti üksikhäälikutest koosnevaid kuni 4-silbilisi sõnu; kasutab kontrollivõtteid;	rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine	kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi, avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu, loetu kohta, loeb ja mõistab kaarti)	Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.
Kirjutatu õigsuse kontrollimine: lugemine vastavalt kirja pildile, skeemide valimine, vigade parandamine. K, p, t s-i ja h kõrval.	Poolitab sõnu skeemide ja analoogia abil (õpetaja juhendamisel)	visuaalse teksti analüüs teksti /kaaslase kuulamine kuuldule hinnangu andmine kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel	inimeseõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab	Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.
Tähemoonutuste äratundmine ja parandamine, täheseoste harjutamine, vihikute	oskab vormistada vihikuid, kasutades õigeid tähekujusid õigetes seostes;	kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine kuuldu põhjal tegutsemine	loetu kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab	

<p>vormistamine. Kirjakiiruse harjutamine.</p> <p>Tekstiõpetus ja kirjandus 140 tundi</p> <p>1. Lugemistehnika ja orienteerumine tekstis</p> <p>Juhtiv lugemisviis 4.klassis on sõnaosade ja/ või sõnahaaval lugemine ja üleminek lugemisele sõnapaaride kaupa.</p> <p>2. Uue teksti lugemine</p> <p>Õpetaja esmase lugemise jälgimine raamatust.</p> <p>Lausete lugeminehäälega valdavalt sõnade kaupa, pikemad sõnad kõnetaktide, lühemad sõnapaaride kaupa</p>	<p>loeb õppimata teksti peamiselt sõnahaaval; teab võimalusi teksti ladusa lugemise saavutamiseks;</p>	<p>oluliste mõistete ja seoste leidmine sõnavaramängud ringmängud IKT vahendite kasutamine Projektõpe</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline</p>	<p>erinevusi ja sarnasusi, avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu, loetu kohta, loeb ja mõistab kaarti, plaani, tabelit)</p> <p>kunstiõpetus (toimib juhendi järgi, avaldab arvamust loetu/ vaadeldu kohta)</p> <p>tööõpetus (toimib juhendi järgi, avaldab arvamust loetu/vaadeldu kohta</p> <p>kehaline kasvatus (toimib juhendi järgi, vastab küsimustele, kirjeldab nähtut, avaldab arvamust loetu kohta)</p>	<p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p>
---	--	--	--	---

<p>(vajadusel toetumine graafilistele orientiiridele).</p> <p>3. Lugemise harjutamine</p> <p>Teksti korduv lugemine ülesandega (vahelduvalt kooris ja üksi);</p> <p>ladususe ja ilmekuse harjutamine (orientiiridele ja kirjavahemärkidele toetudes; intonatsiooni ja loogilise rõhu valimine ning muutmine sõltuvalt lause tähendusest).</p> <p>Varem häälega loetud teksti vaikne (sosinal) ülesandega lugemine.</p> <p>Õpitud teksti lugemine sõnade või süntagmade kaupa: lauses leiduva uue</p>	<p>loeb õpitud teksti sõnade ja süntagmade kaupa, arvestab kirjavahemärke;</p>	<p>analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldude hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste</p>	<p>võõrkeel (loeb eakohast teksti, toimib sõnumi või juhendi järgi, loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt, teksti mõistes, loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta)</p> <p>„Teabekeskond“</p> <p>(meedia kasutus, visuaalse teksti analüüs, teabe ja</p>	<p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	--	--	---	--

<p>teabe rõhutamine, lauselõpu intonatsiooni kasutamine, kirjavahemärkide arvestamine.</p> <p>4. Sõnavaratöö</p> <p>Taustteadmiste aktiveerimine, sõnade ja sõnaühendite selgitamine enne teksti lugemist.</p> <p>Sõnade tähenduse täpsustamine kaastekstist lähtuvalt.</p> <p>3–4 sõna aktiveerimine teksti analüüsid ja taastades.</p> <p>5. Teksti korduv lugemine ja analüüs</p>	<p>oskab leida tekstist tundmatuid sõnu;</p>	<p>moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldule hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p>	<p>õppetekstid, internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamismudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas</p>
--	--	---	---	---

<p>Küsimustele ja korraldustele originaalteksti lause(te)/osalause(te)/sõnaühendi(te)/sõna(de)ga vastamine.</p> <p>Ülesannete sõnastamisel lähtutakse kõikidest mõistmisstrateegiatest (rõhuasetus on puuduva teabe tuletamisel).</p> <p>8. Teksti jaotamine lõikudeks</p> <p>Teksti jaotamine lõikudeks, lõikude kokkuvõtlik sõnastamine (pealkirjastamine) jutustava lausega (õpetaja juhendamisel).</p> <p>Küsimuste esitamine kaaslastele</p>	<p>annab tekstilähedaselt ja valikuliselt edasi teksti või lõigu sisu (toetudes abivahenditele). tuletab õpetaja juhendamisel tekstis sõnastamata teabe (toetudes oma kogemustele/teadmistele);</p> <p>jaotab teksti õpetaja abiga lõikudeks;</p> <p>vastab küsimustele teksti kohta;</p>	<p>oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldud hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p>	<p>kujundamine ja sõnastamine; funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus, tekstiloome</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>"Väärtused ja kõlblus" (lugemispalad, ilukirjandus, analüüs, arutelu, rollimängud, dramatiseeringud)</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades</p>
---	---	--	--	---

<p>Teksti kohta käivate küsimuste esitamise üksteisele (kus?, missugune?, millal?).</p> <p>9. Tegelaste käitumise analüüs</p> <p>Tegude ja käitumisaktide hindamine ühisvestluses (emotsionaalne ja intellektuaalne hinnang), hinnangu seostamine õpilaste käitumisega.</p> <p>10. Teksti peamõte</p> <p>Teksti juhtlause leidmine ja/või teksti peamõtte ning allteksti valimine, peamõtte tuletamine ja sõnastamine ühisvestluses. Teksti taastamine</p>	<p>suudab anda arutelu tulemusel hinnangu tegelaste käitumisele ;</p> <p>leiab küsimuste-korralduste järgi tekstist sõnu, lauseid ja lõike, sh peamõttele ja alltekstile osutavaid lauseid; annab ühisvestlustes hinnanguid tegevusaktidele;</p>	<p>Projektõpe.</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p>	<p>„Tervis ja ohutus“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>„Kultuuriline identiteet“ ((ette)lugemispalad, arutelud, rahvaluule, luuletused, muinasjutud, ajakirjandus, rahvaluulega tutvumine, teatrietenduste külastus)</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (teemakohased tekstid, koostöö, rollimängud, arutelu, loovtöö)</p> <p>„Teabekeskond“ (meedia kasutus,</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades</p>
--	--	---	--	---

<p>11. Deformeeritud teksti taastamine.</p> <p>Tekstilähedase jutustamise harjutamine: piltide, tugilausete, -sõnaühendite ja -sõnade abil.</p> <p>Tekstilähedase valikjutustamise õppimine (abivahenditeks pildid, tugilaused, sh algus- ja lõpulaused, sõnaühendid).</p> <p>Teksti jutustamine ahelana.</p>	<p>suudab taastada deformeeritud teksti erinevate abivahendite toel;</p>	<p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldule hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p>	<p>visuaalse teksti analüüs, teabe ja õppetekstid, internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
---	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--